

عنوان طرح تحقیقاتی: بررسی ارتباط ناامنی غذایی و پیامد های نامطلوب سلامتی در کودکان و نوجوانان: مرور چتری بر مرورهای سیستماتیک و فراتحلیل

تاریخ خاتمه طرح: اردیبهشت ۱۴۰۵

مجری یا محقق اصلی و همکاران با ذکر وابستگی هر فرد:

ردیف	نام و نام خانوادگی	شغل و محل کار	مرتبۀ علمی	رشته تحصیلی	نحوه همکاری*	جایگاه پژوهشی
۱	سجاد مرادی	هیئت علمی - دانشکده علوم پزشکی مراغه	استادیار	علوم تغذیه	سرپرست پروژه، ایده، سرچ، اسکورینگ، نگارش مقاله	مجری اصلی
۲	فرهنگ حمید اولقدرب	هیئت علمی - دانشگاه پلی تکنیک سلمانیه	استادیار	صنایع غذایی	استخراج داده	همکار فرعی
۳	ساناز مهربانی	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	-	علوم تغذیه	نگارش مقاله	همکار فرعی
۴	سید مجتبی قریشی	دانشجو - دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	علوم تغذیه	نگارش مقاله	همکار فرعی
۵	کیمیا مزینانی	دانشجو - دانشکده علوم پزشکی مراغه	-	علوم تغذیه	اسکورینگ	همکار فرعی
۶	فلیسیتی مک ایزاک	دانشجو - دانشگاه دالهوس کانادا	-	پزشکی	ویرایش انگلیسی مقاله	همکار فرعی
۷	بهزاد ابراهیمی	هیئت علمی - دانشکده علوم پزشکی مراغه	-	علوم تغذیه	اسکورینگ	همکار فرعی
۸	محمد علی حجتی کرمانی	دانشجو - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	-	علوم تغذیه	سرچ	همکار فرعی
۹	فرامرز جلیلی	دانشجو - دانشگاه دالهوس کانادا	-	داروسازی	ویرایش انگلیسی مقاله	همکار فرعی

همکار فرعی	نگارش مقاله	علوم تغذیه	-	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	سیده پریسا موسویان	۱۰
------------	-------------	------------	---	---------------------------	-----------------------	----

عنوان پیام پژوهشی (حداکثر ۲۰ کلمه):

ناامنی غذایی خطر کم‌خونی، چاقی، کوتاهی قد و مشکلات روانی را در کودکان افزایش می‌دهد.

پیام کلیدی (حداکثر ۸۰ کلمه):

این مطالعه چتری نشان داد ناامنی غذایی با افزایش خطر کم‌خونی، چاقی، کوتاهی قد، پوسیدگی دندان، ایده‌پردازی خودکشی و مشکلات رفتاری در کودکان و نوجوانان ارتباط معناداری دارد. با این حال، ارتباط معناداری با لاغری، کاهش وزن و اقدام به خودکشی مشاهده نشد. کیفیت شواهد در حد متوسط تا پایین بود و به دلیل ناهمگونی و محدودیت‌های روش‌شناختی، تفسیر نتایج باید با احتیاط انجام شود.

متن پیام پژوهشی (حداکثر ۲۴۰ کلمه):

- اهمیت موضوع (۵۰ کلمه)،
- ناامنی غذایی یک چالش جهانی است که میلیون‌ها کودک را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این وضعیت به دلیل محدودیت در دسترسی به غذای کافی و مغذی، می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری بر سلامت جسمی و روانی کودکان داشته باشد. با وجود مطالعات متعدد، جمع‌بندی جامعی از شواهد موجود کمتر انجام شده است.

مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی (۷۰ کلمه)

- ناامنی غذایی خطر کم‌خونی را ۵۰٪، چاقی را ۱۶٪ و کوتاهی قد را ۱۲٪ در کودکان افزایش می‌دهد.
- این وضعیت خطر پوسیدگی دندان را ۷۰٪ و خطر ایده‌پردازی خودکشی و برنامه‌ریزی برای آن را به ترتیب ۸٪ و ۳۲٪ بیشتر می‌کند.
- ناامنی غذایی با کاهش وزن یا لاغری حاد ارتباط معناداری نداشت.
- موارد کاربرد نتایج طرح (۸۰ کلمه)

یافته‌های این پژوهش می‌تواند به سیاست‌گذاران سلامت و سازمان‌های حمایتی در طراحی برنامه‌های مداخله‌ای مؤثر برای کاهش اثرات ناامنی غذایی کمک کند. همچنین پزشکان و متخصصان تغذیه می‌توانند آگاهی بیشتری نسبت به عوارض طیف گسترده ناامنی غذایی (از کم‌خونی تا مشکلات روانی) پیدا کنند. این نتایج برای طراحی راهنماهای بالینی و غربالگری خانوارهای در معرض خطر کاربرد دارد.

تأثیرات و کاربردها:

تأثیر ۱: استفاده از یافته‌ها برای بازطراحی برنامه‌های حمایت تغذیه‌ای در مدارس و سیستم‌های بهداشتی به منظور کاهش کم‌خونی، چاقی و کوتاهی قد ناشی از ناامنی غذایی.

تأثیر ۲: ادغام غربالگری ناامنی غذایی در ارزیابی‌های روتین سلامت کودکان برای پیشگیری از مشکلات رفتاری و ایده‌پردازی خودکشی در نوجوانان.

محدودیت‌های شواهد چه بودند؟

- کیفیت بسیار پایین بخشی از مرورهای نظام‌مند و متاآنالیزهای موجود
- ناهمگونی قابل توجه بین مطالعات وارد شده

مخاطبان طرح پژوهشی:

- سیاست‌گذاران نظام سلامت و تغذیه
- پزشکان اطفال و متخصصان تغذیه
- پژوهشگران حوزه اپیدمیولوژی تغذیه و سلامت کودکان

آیا این خبر می‌تواند از نظر اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، ارزش‌های دینی و قوانین سازمان غذا و دارو، تبعاتی داشته‌باشد؟

این طرح فاقد پیامدهای منفی اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، دینی یا مغایر با قوانین سازمان غذا و دارو است.

در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله درج شود:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/fsn3.71625>

ایمیل ارتباطی و تلفن مجری اصلی طرح:

ایمیل: sajadmoradi9096@gmail.com

تلفن: ۰۹۱۸۲۵۵۲۵۲۹

منابع و مراجع: حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح تحقیقاتی مورد نظر را ذکر نمایید

- Moradi, S., et al., Food insecurity and anaemia risk: A systematic review and meta-analysis. *Public Health Nutrition*, 2018. 21(16): p. 3067-3079.
- Pourmotabbed, A., et al., *The relationship between food insecurity and risk of overweight or obesity in under 18 years individuals: A systematic review and meta-analysis.* *International Journal of Preventive Medicine*, 2020. 11(1): p. 158.
- Moradi, S., et al., Food insecurity and the risk of undernutrition complications among children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Nutrition*, 2019. 62: p. 52-60.
- Sabbagh, S., et al., Food insecurity and dental caries prevalence in children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *International Journal of Paediatric Dentistry*, 2023. 33(4): p. 346-363.